

Museotilastossa käytetyt käsitteet

Päivitetty 16.2.2015

YLEISIÄ KÄSITTEITÄ	
Vos-museot	Valtionosuuden piiriin kuuluvat museot: valtionosuus perustuu opetus- ja kulttuuriministeriön vuosittain museokohtaisesti vahvistamaan laskennallisten henkilötyövuosien määrään. Valtion talousarviossa päätetään vuosittain henkilötyövuoden arvonlisäveroton (kunnalliset museot ja arvonlisäverovelvolliset museot) ja arvonlisäverollinen yksikköhinta (yksityiset museot, jotka eivät ole arvonlisäverovelvollisia).
Vos +10% -museot	Korotettua valtionosuutta saavat museot: maakuntamuseot, aluetaidemuseot ja valtakunnalliset erikoismuseot saavat alueellisten ja valtakunnallisten tehtäviensä hoitoon korotettua valtionosuutta 47 % henkilötyövuoden yksikköhinnasta per henkilötyövuosi. Muut valtionosuutta saavat museot saavat 37 % henkilötyövuoden yksikköhinnasta per henkilötyövuosi.
Yhdistelmä museo	Yhdistelmä museolla tarkoitetaan sellaista museota, joka toimialaltaan on esimerkiksi sekä taidemuseo että kulttuurihistoriallinen museo.
Museo	Museotilastossa museolla tarkoitetaan hallinnollista yksikköä, jonka hallinnon alle saattaa kuulua useita museokohteita.
Museokohde	Museotilastossa museokohteella tarkoitetaan yksittäistä museokohdetta, joka on säännöllisesti avoinna yleisölle. Yhden museon hallinnassa saattaa olla useita museokohteita. Museotilastossa museokohteiden kokonaislukumäärään on otettu mukaan myös ne kohteet, jotka eivät poikkeuksellisesti ole olleet säännöllisesti avoinna kyseisenä vuonna esimerkiksi korjausten vuoksi. Sen sijaan tilauksesta avoinna olevia kohteita ei ole tilastossa mukana.

MUSEOKÄYNNIT	
Museokäynti: maksetut käynnit ja ilmaiskäynnit	Museotilastossa käynniksi lasketaan esimerkiksi käynnit näyttelyihin tai museon järjestämiin tapahtumiin museon omissa tiloissa. Käynniksi ei lasketa museokaupan tai kahvilan asiakkaita, käyntejä museon tilojen ulkopuolella järjestettyihin tapahtumiin, ulkopuolisten museon tiloissa järjestämien vastaanottojen tms. kävijöitä, asiantuntijapalvelukäyntejä eikä museon tuottamien muissa museoissa esillä olleiden kiertonäyttelyiden kävijöitä.

Asiantuntijapalvelukäynnit	Asiantuntijapalvelukäynneillä tarkoitetaan esimerkiksi kokoelmien ja arkistoaineistojen käyttöön liittyviä käyntejä museon tiloissa. Museotilastossa näitä tietoja ei lasketa mukaan museon kokonaiskäyntimääriin.
Muut käynnit	Muilla käynneillä tarkoitetaan käyntejä ulkopuolisten museon tiloissa järjestämiin tapahtumiin. Käynniksi ei lasketa museokaupan tai kahvilan asiakkaita. Museotilastossa näitä tietoja ei lasketa mukaan museon kokonaiskäyntimääriin.

MUSEOIDEN TOIMINTA: YLEISÖTYÖ, NÄYTTELYT, JULKAISUT JA KOKOELMAT

Työpaja	Työpaja on museon suunnittelemaa, ohjattua toimintaa. Pelkkä tila ei ole vielä työpaja.
Muut yleisötapahtumat	Muulla yleisötapahtumalla tarkoitetaan esimerkiksi luentoja, keskustelutilaisuuksia, kulttuuriympäristötapahtumia tai muita museon omia tapahtumia, myös museon omien tilojen ulkopuolella. Museon osallistumista muiden järjestämiin tapahtumiin ei lasketa mukaan. Tähän ei myöskään lasketa opastuksia, työpajoja tai näyttelyitä.
Vaihtuvat näyttelyt: oma tuotanto	Museon omaa tuotantoa olevat, ko. vuonna avatut näyttelyt. Esim. lyhytaikaisia, muutamien objektien esittelyjä ei lasketa tähän mukaan.
Vaihtuvat näyttelyt: yhteistyönäyttelyt	Museon omissa tiloissa ko. vuoden aikana avatut, yhden tai useamman yhteistyökumppanin kanssa toteutetut näyttelyt.
Vaihtuvat näyttelyt: muiden tuottamat näyttelyt	Museon omissa tiloissa ko. vuoden aikana avatut, kokonaan muiden tuottamat näyttelyt.
Kiertonäyttelyt	Kiertonäyttelyillä tarkoitetaan lainattavia, ensisijaisesti alueelliseen tai valtakunnalliseen kiertoon ko. vuonna valmistuneita näyttelyitä.
Museon tuottamat näyttelyt museon omien tilojen ulkopuolella	Museon tuottamien näyttelyiden määrä, jotka on ko. vuonna avattu kotimaassa muualla kuin museon omissa tiloissa, esimerkiksi pop-up -näyttelyt. Lyhytaikaisia, muutamien objektien esittelyjä tai messuesiintymisiä ei lasketa tähän mukaan. Tähän ei lasketa mukaan kiertonäyttelyitä. Museotilastossa lukua ei lasketa mukaan näyttelyiden kokonaismäärään.
Museon julkaisemat julkaisut	Museotilastossa mukaan lasketaan vain ISBN-, ISSN- tai URN-tunnuksella varustetut painetut, elektroniset ja verkkojulkaisut.

Tieteelliset artikkelit	Museon henkilökunnan kirjoittamien vertaisarvioitujen artikkelien lukumäärä.
--------------------------------	--

HENKILÖSTÖ JA TALOUS (TULOT JA MENOT)	
Todellinen henkilötyövuosi	Todelliset henkilötyövuodet perustuvat puhtaasti työaikaan eroten valtionosuuksiin liittyvästä laskennallisesta henkilötyövuosilaskelmasta. Todellisiin henkilötyövuosiin lasketaan museon vakinaiset päätoimiset, muut päätoimiset ja osa-aikaiset työntekijät.
Päätoiminen henkilökunta	Työaika vähintään 30 tuntia viikossa
Museoammatillinen henkilökunta	Museoammatillisiksi lasketaan museonjohtaja sekä työntekijät, joilla on ylempi korkeakoulututkinto, korkeakoulututkinto, ammatillinen korkeasteen tutkinto tai sitä vastaava aiempi opistoasteen tutkinto ja jotka toimivat koulutustaan vastaavassa tehtävässä. Koulutus tulee olla museoalaan tai museon erikoisalaan liittyvä. Konservattorit lasketaan tähän ryhmään.
Osa-aikainen työntekijä	Työaika alle 30 tuntia viikossa
Vakinaisen päätoimisen henkilökunnan palkat henkilösivukuluineen	Vakinaisen, päätoimisen (työaika vähintään 30 tuntia viikossa) henkilökunnan palkkamenot henkilösivukuluineen. Sijaisten palkat lasketaan mukaan. Palkoista vähennetään henkilöstökorvaukset (KELA- ja vakuutuskorvaukset).
Muut palkat ja palkkiot henkilösivukuluineen	Muut palkkamenot henkilösivukuluineen ilmoitetaan kuten vakinaisten päätoimisten palkat. Ostopalveluihin sisältyvät palkkakulut voidaan ilmoittaa tässä, mikäli palkkauksen osuus näkyy eroteltuna ostolaskussa. Myös maksetut palkkiot ja mahdolliset eläkkeet ilmoitetaan tässä. Erityyppisillä avustuksilla palkattujen palkkamenot ilmoitetaan bruttona ja vastaavat avustukset Tulot-kohdassa.
Kiinteistömenot	Kiinteistömenoilla tarkoitetaan kiinteistökustannuksia ja kiinteistöä välittömästi palvelevan tontin ja kadun kunnossapitokustannuksia. Mukaan lasketaan sisäiset ja ulkoiset vuokramenot. Kiinteistöhenkilökunnan palkat ja ostopalveluihin tai sisäiseen laskutukseen sisältyvät palkat ilmoitetaan palkkakuluissa. Korot ja poistot ilmoitetaan omassa tietokentässään.
Kokoelmahankintamenot	Kokoelmahankintamenoilla tarkoitetaan museon esine-/taide-/näyttekokoelmien kartuttamiseen käytetty summa (sekä käyttö- että pääomatalouteen kirjatut menot). Kunnalliset taidemuseot merkitsevät tähän museokokoelmaan tehtyjen hankintojen menot, ei kunnan tai kaupungin taidehankintojen kokonaismenoja.

Valtionosuus (Museolaki 729/1992)	Museolain (729/1992) perusteella saatu valtionosuus. Valtion museot eivät ilmoita tässä budjettirahoitustaan.
Valtionavustukset	Valtionavustuksella tarkoitetaan esim. opetus- ja kulttuuriministeriön ja muiden ministeriöiden sekä Museoviraston hakemuksesta myöntämiä avustuksia. Tässä ilmoitetaan myös valtion museoiden saamat harkinnanvaraiset valtionavustukset.
Sponsorituki	Sponsorituella tarkoitetaan vastikkeellista, sopimukseen perustuvaa rahallista tukea yhteistyökumppaneilta.